# กลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)

# Linguistic Strategies through Songs during the COVID-19 Outbreak

**ณัฐกฤตา นามมนตรี**[1]

Nutkritta Nammontree[2]

(Received: 14 February 2023; Revised: 23 April 2023; Accepted: 23 May 2023)

**บทคัดย่อ**

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) ใช้แนวคิดเรื่อง กลวิธีทางภาษา ข้อมูลจากบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รวมจำนวนทั้งสิ้น 72 เพลง โดยเป็นบทเพลงที่เผยแพร่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19) คือ 1. การใช้คำ ได้แก่ คำเฉพาะวงการ คำทับศัพท์ คำภาษาถิ่น คำสแลง คำซ้ำ คำซ้อน คำสมญานาม คำตัดสั้น คำต่ำ คำหยาบ คำอักษรย่อ คำอุทาน 2. การใช้โวหารภาพพจน์ ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ และ 3. การใช้สำนวน

**คำสำคัญ**: กลวิธีทางภาษา บทเพลงช่วงการแพร่ระบาดโรคโควิด-19 โรคโควิด-19 (COVID-19)

**Abstract**

This article examined the linguistic strategies through songs during the spread of Coronavirus 2019 or COVID-19 by applying the key concepts, linguistic strategies, useful information from 72 songs released during the outbreak. The study outcome notably revealed that the linguistic strategies in the songs released during the virus outbreak consisted of: 1) word choice: technical terms, transliterated words, dialects, slangs, repeated words, compound words, nicknames, shortened words, rude words, abbreviations, and exclamation; 2) figures of speech: simile, metaphor, and hyperbole; and 3) idioms.

**Keywords**: Linguistic strategy, Songs released suring the Coronavirus 2019 outbreak, COVID-19

[1] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

[2] Assistant Professor Dr., Department of Thai and Oriental Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

**บทนำ**

ในช่วงต้นปี 2563 ที่ผ่านมา ประเทศไทยและนานาประเทศต่างประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือ เรียกว่า โรคโควิด-19 (COVID-19) หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยกำลังเร่งดำเนินนโยบายลดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส ประชาชนทั่วทุกมุมโลกต่างออกมาสร้างสรรค์ผลงานเพลงเพื่อปลอบประโลมจิตใจของกันและกัน และทำให้เกิดความบันเทิงที่บันทึกประวัติศาสตร์ไปในตัว กระแสที่ทำให้คนออกมาสร้างสรรค์บทเพลงกันเป็นปรากฏการณ์ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เช่น เหตุการณ์ 9/11 และโรคเอดส์ระบาด ปัจจุบันมีเนื้อหาเพลงที่ออกมาผ่านเพลงในด้านการให้ความรู้ บอกวิธีการป้องกันโรคระบาด และการสร้างขวัญกำลังใจ (สุดารัตน์ พรมสีใหม่, ม.ป.ป.)

บทเพลงเป็นอีกหนึ่งมนต์เสน่ห์ของวรรณกรรม ซึ่งมีอิทธิพลต่อสังคมของมนุษย์ เพราะสามารถเข้าถึงจิตใจของผู้คนได้อย่างกว้างขวางกอปรกับมีส่วนช่วยในกระบวนการขัดเกลาจิตใจของคนเราหรือทำให้บุคคลคล้อยตามได้ อันเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างมากสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมอิทธิพลของเพลงมีส่วนสัมพันธ์กับสังคมอย่างแยกไม่ออก จะเห็นได้ว่าบางครั้งเพลงก่อให้เกิดความรู้สึกทั้งผ่อนคลายสนุกสนานฮึกเหิม คล้อยตาม ชักชวน จูงใจ ปลุกใจ เร้าใจ หรือแม้แต่ความรู้สึกอาลัยเศร้าสร้อยได้ (สันติ ทิพนา, 2560, หน้า 104)

จากข้อมูลที่พบในเบื้องต้นพบว่า บทเพลงที่เกิดขึ้นและเผยแพร่ในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือ เรียกว่า โรคโควิด-19 (COVID-19) มีหลากหลายประเภท เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงเพื่อชีวิต เพลงไทยสากล เพลงไทยลูกทุ่ง เป็นต้น จะเห็นได้ว่าผลจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) ส่งผลทำให้เกิดปัญหาหลากหลายประการ ได้แก่ 1. ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เช่น บางคนถูกเลิกจ้างงาน ถูกพักงาน 2. ปัญหาทางด้านขาดแคลนเครื่องมือและบุคลากรทางการแพทย์ หมอ พยาบาล ทำงานหนักขึ้นเนื่องจากยอดผู้ติดเชื้อรายวันเพิ่มสูงขึ้น ฯลฯ

ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้คนในสังคมไทยและสังคมทั่วโลกต่างตระหนักถึงปัญหาเนื่องจากเป็นโรคระบาดชนิดใหม่ คนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบสาเหตุและวิธีการป้องกันรักษาตนเอง ขาดขวัญและกำลังใจในการรับมือแก้ปัญหาเกี่ยวกับโรคดังกล่าว อีกทั้งเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) คนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบสาเหตุและวิธีการป้องกันรักษาตนเอง การสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องและบอกเล่าถึงแนวปฏิบัติในยามที่จะต้องฝ่าวิกฤติโรคระบาดนี้ไปพร้อมกันให้ได้นั้นเป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการสื่อสารข้อมูลที่อ้างอิงเกี่ยวกับด้านการแพทย์เช่นนี้ก็จำเป็นจะต้องทำให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อให้บุคคลทั่วไปที่แม้จะไม่ทราบคำศัพท์หรือข้อมูลเชิงลึกสามารถที่จะเข้าใจและปฏิบัติ ตัวอย่างถูกต้องได้โดยทั่วกัน เช่น การทำให้เห็นภาพ การเขียนเรียบเรียงด้วยภาษาหรือการใช้ศัพท์ง่าย ๆ การแต่งคำขวัญ หรือการรณรงค์ และอีกรูปแบบหนึ่ง ก็คือ การแต่งเพลง ที่นอกจากจะฟังเพลิดเพลินแล้ว ยังใส่ข้อมูล

และสิ่งที่ควรปฏิบัติไปในเนื้อเพลงให้คนฟังจำได้ง่ายขึ้นจากความคล้องจองกันของเพลงท่อนต่าง ๆ ซึ่งเป็นการสื่อสารที่ถือว่าเข้าถึงได้ง่ายและประสบความสำเร็จ

จากการสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่าในด้านการใช้ภาษาในบทเพลงมีนักวิชาการดังเช่น พรทิพย์ ฉายกี่และจันทนา แก้ววิเชียร (2561) เรื่อง แนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งแต่งโดยสลา คุณวุฒิ ที่แต่งระหว่างปี พ.ศ. 2541-2553 พบว่ามีการเล่นคำ ซ้ำความ ซ้ำคำ การหลากคำ นามนัย อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน ปฏิปุจฉา และอติพจน์ รุ่งรัตน์ ทองสกุล (2564) ศึกษาเรื่อง การสื่อความหมายและกลวิธีการใช้ภาษาในเพลงเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 ได้แก่ ปฏิปุจฉา อติพจน์ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน ปฏิภาคพจน์ และนามนัย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา “กลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)” โดยใช้แนวคิดเรื่องกลวิธีทางภาษา การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ผ่านภาษาและบทเพลง ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนดำเนินชีวิตการอยู่ร่วมกัน อันจะทำให้คนในสังคมตระหนักและทราบถึงกลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19) ทำให้ทราบสาเหตุและวิธีการป้องกันรักษาตนเอง และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้พี่น้องทั่วประเทศที่กำลังเผชิญปัญหาผลพวงจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า (โควิด-19)

**วัตถุประสงค์ในการวิจัย**

เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)

**ระเบียบวิธีวิจัย**

ในการศึกษาเรื่อง “กลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)” มีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

**ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูล**

ผู้วิจัยสำรวจค้นคว้าวิทยานิพนธ์งานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19) ที่เกี่ยวข้องสามารถสังเคราะห์และจำแนกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 กรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

1.1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษา

1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษา

1.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19)

1.3 บทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19)

**ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล**

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19) ตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบคุณภาพ ด้วยแนวคิดเรื่องกลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19)

**ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอผลการวิจัย**

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยโดยการเรียบเรียงผลการวิจัย สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

**ขอบเขตของการวิจัย**

ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาของบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19) ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ การบอกวิธีป้องกันโรคระบาด และการสร้างขวัญกำลังใจปรากฏหรือแฝงอยู่ในเนื้อเพลงที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์

**ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย**

ทำให้ทราบกลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)

**ผลการศึกษา**

การศึกษาเรื่อง กลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) มีผลการศึกษา 3 ประเด็น ดังนี้ 1. การใช้คำ 2. การใช้โวหารภาพพจน์ และ 3. การใช้สำนวน

**1. การใช้คำ**

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 258) ให้ความหมายของคำไว้ว่า คำ คือ เสียงพูด เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด ซึ่งมีความหมายในตัว ใช้ประกอบหน้าคำอื่นมีความหมาย ในการประพันธ์บทเพลงนั้นจะต้องมีการเลือกใช้คำต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย สื่ออารมณ์ความรู้สึก มีความน่าสนใจจากการวิเคราะห์พบว่ามีการใช้คำในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

**1.1 คำเฉพาะวงการ**

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 258) นิยามคำว่า “คำ” หมายถึงเสียงพูด เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิดโดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว ใช้ประกอบหน้าคำอื่นมีความหมายเช่นนั้น ส่วนคำว่า “เฉพาะ” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 350-351) กล่าวว่า หมายถึง โดยเจาะจง เพ่งตรง ตรงตัว เผอิญ แต่จำกัดเท่านั้น และคำว่า “วงการ” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 1095) กล่าวว่าวงการ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอาชีพหรือมีความสนใจอย่างเดียวหรือในแนวเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป คำเฉพาะวงการ หมายถึง เสียงที่พูดหรือลายลักษณ์อักษรที่แสดงความคิดเจาะจงถึงกลุ่มบุคคลที่มีอาชีพหรือมีความสนใจอย่างเดียวกัน

จากการศึกษาบทเพลงพบการใช้คำเฉพาะวงการ เพื่อต้องการแสดงการสื่อความหมายให้บุคคลที่อยู่ในอาชีพเดียวกันหรือมีความสนใจอย่างเดียวกันเข้าใจ บุคคลที่อยู่ภายนอกกลุ่มจะไม่สามารถเข้าใจได้ หรืออาจจะเข้าใจได้ถ้ามีผู้อธิบายให้ทราบในภายหลัง

ตัวอย่าง

*สะใจยัง มึงสะใจกันพอหรือยัง*
*ถ้ายังไม่พอให้เดินออกไปดม**ฝุ่น** PM ไม่เสียตังค์*
*โรคมากก็งานหมด กำขี้ไม่ได้ก็กำตด*
*พ่อค้าแม่ค้าก็หัวหด ไหนรัฐบาลอ่ะหายหมด*

(GRACEKANKLAO OFFICIAL, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำศัพท์เฉพาะ คือ “ฝุ่น PM” ชื่อเต็มคือ Particulate matter with diameter of less than 2.5 micron เป็นฝุ่นละอองขนาดเล็กจิ๋วที่มีขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน เป็น 1 ใน 8 ตัววัดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ เป็นการใช้คำศัพท์เฉพาะเพื่อการกล่าวถึงเนื้อหาการเสียดสีการทำงานของรัฐบาล ข่าวเกี่ยวกับหน้ากากอนามัยที่เกิดขึ้นจากการกักตุนจนขาดตลาด โดยมีการกล่าวประชดประชันให้เดินออกไปดมฝุ่น PM 2.5 ดังนั้นการใช้คำศัพท์เฉพาะในบทเพลงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

**1.2 คำทับศัพท์**

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 561) กล่าวว่า คำทับศัพท์ หมายถึง ที่เขียนคำของภาษาหนึ่งด้วยตัวอักษรของอีกภาษาหนึ่ง โดยวิธีการถ่ายเสียงและถอดอักษร

จากการศึกษาบทเพลงพบการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศที่มาจากภาษาอังกฤษ เนื่องจากใช้กันอย่างแพร่หลายในสังคมปัจจุบัน

ตัวอย่าง

*หยุดเชื้อเว้นระยะห่าง*
*หากคิดถึงจังให้ทัก**เฟซทักไลน์**หยุดบ้านหยุดเชื้อเพื่อชาติ*
*ไม่ประมาทไทยต้องรอดปลอดภัย*

(Policetv UCI MEDIA, 2563ก)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ คือ “เฟส” และ “ไลน์” เฟซบุ๊ก คือ เว็บไซต์ที่ให้บริการสื่อสังคมเว็บไซต์หนึ่ง ส่วนไลน์ คือ เป็นแอปพลิเคชันให้บริการที่ทำให้ผู้ใช้สามารถสร้างกลุ่มแช็ต เพื่อส่งข้อความ ภาพ วิดีโอ หรือพูดคุยแบบโทรศัพท์มือถือ ใช้งานได้ทั้งโทรศัพท์มือถือและคอมพิวเตอร์เป็นการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศเพื่อบอกเล่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ หรือโรคโควิด-19 (Covid-19) ที่ต้องหลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดกันหรือการรวมกลุ่มที่นำไปสู่การติดเชื้อแพร่กระจาย หากต้องพูดคุยกันให้สนทนาผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook) และไลน์ (Line) เพื่ออยู่บ้านหยุดเชื้อ จากเนื้อหาในบทเพลงผู้ฟังสามารถเข้าใจคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศได้ทันทีเนื่องจากเฟซบุ๊ก (Facebook) และไลน์ (Line) เป็นสื่อสังคมที่คนในปัจจุบันรู้จักเป็นอย่างดี

**1.3 คำภาษาถิ่น**

สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ (2551, หน้า 3) ให้คำนิยามจำกัดความคำว่า “คำภาษาถิ่น” หมายถึงภาษาย่อยของภาษาที่พูดในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะโดยทั่วไปทางด้านเสียง คำศัพท์ และระบบประโยคที่คล้ายคลึงกัน สามารถสื่อสารกันเข้าใจ และมีความสัมพันธ์กันทางเชื้อชาติของภาษา จากการวิเคราะห์บทเพลงพบทั้งภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาถิ่นใต้

ตัวอย่าง

*ทนเอาไว้ให้ผ่านไป**สาก่อน** ทนเอาไว้ให้ผ่านไป**สาก่อน***
*หยุดการแพร่ระบาด **เฮาต้องฮ่วมใจ** ควบคุมได้ทุกภาคฝ่ายเคลื่อนขับ*
*รับผิดชอบสังคม **อยู่เฮือนหยุดเชื้อ อยู่เฮือนหยุดเชื้อ***

(Policetv UCI MEDIA, 2563ข)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำภาษาถิ่นอีสาน “สาก่อน” หมายถึง เสียก่อน กับ “เฮาต้องฮ่วมใจ” หมายถึง เราต้องร่วมใจ และ “อยู่เฮือนหยุดเชื้อ” หมายถึง อยู่บ้านหยุดเชื้อ มีความหมายรวมกัน คือ การอดทนให้ผ่านสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อหยุดการแพร่ระบาด การร่วมใจควบคุมได้ ทุกฝ่ายรับผิดชอบต่อสังคมโดยการอยู่บ้านหยุดเชื้อ

**1.4 คำสแลง**

เธียรชัย เอี่ยมวรเมธ (2544, หน้า 198) กล่าวว่า คำว่า “คำ” หมายถึง 1. ทองคำ 2. คำพูด ถ้อยคำ 3. ลักษณะประเภทของคำศัพท์ 4. คำศัพท์หนึ่ง ๆ 5. ศัพท์บอกจำนวนของคำพูดและการรับประทาน ส่วนคำว่า “สแลง” เธียรชัย เอี่ยมวรเมธ (2544 , หน้า 1128) กล่าวว่า (สะ-แลง) หมายถึง คำแผลงที่มีความหมายไม่ตรงตัว

กล่าวโดยสรุป คำสแลง หมายถึง ถ้อยคำหรือคำพูดที่มีคำแผลงมีความหมายไม่ตรงตามตัว

ตัวอย่าง

*เค้าให้กักตัวไม่ใช่กักตุน*
*ห่างสักสองเมตรไม่สัมผัสผมและผมไม่จับคุณ*
*เศรษฐกิจทลายใครก็ขาดทุน*
*แต่เราต้องช่วยประคับประคอง*
*ไม่ใช่ผลักผมแล้วผมก็ผลักคุณ*
*ไม่ต้องถามอับดุลข้อคาใจ ว่าทำไม*
*ไอ้เรื่องแบบนี้ต้องเกิดน่า**ลำไย***
*เป็นกรรมใคร ทำใจ กักตัวไป หักอาลัย*
*อย่าลืมต้องหมั่นล้างมือแล้วใส่หน้ากากอนามัย*

(WorkpointOfficial, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบคำสแลงคำว่า “ลำไย” ซึ่งหมายถึง รำคาญ เป็นคำสแลงที่แสดงอารมณ์ไม่พอใจของผู้พูดว่าเรื่องการกักตัว การอยู่ห่างกันสองเมตร ผลกระทบจากโรคติดเชื้อโควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจขาดทุน ต้องช่วยกันระมัดระวัง ไม่ต้องถามว่าทำไม เรื่องแบบนี้ต้องเกิดขึ้นน่ารำคาญ ต้องทำใจ กักตัวแล้วอย่าลืมหมั่นล้างมือใส่หน้ากากอนามัย สะท้อนถึงสถานการณ์ของการติดเชื้อโรคไวรัสโควิด-19 ที่กำลังระบาดในช่วงปี 2563 ที่ผ่านมา

**1.5 คำซ้ำ**

คำซ้ำ หมายถึง คำที่ประกอบด้วยคำที่มีเสียงและความหมายเหมือนกันมาซ้ำกัน ดังที่ นววรรณ พันธุเมธา (2533, หน้า 272) คำซ้ำต้องมีไม้ยมกกำกับอยู่ท้ายคำเสมอ จากการวิเคราะห์ในครั้งนี้มีการใช้คำซ้ำเป็นจำนวนมาก ทั้งการใช้เพื่อจังหวะของบทเพลงให้เกิดความเพลิดเพลินและเพื่อเน้นย้ำให้ปฏิบัติตาม

ตัวอย่าง

***คิด ๆ ๆ คิด ๆ ๆ** ถึงน้องจนใจสั่นรัว*
*แต่**ตอนนี้ ๆ ๆ นี้ ๆ** นะพี่ก็ควรจะกักตัว*

*พี่ไม่น่าไปนอกเลย โธ่เอ๋ยพี่แสนหวั่นกลัว*
*ดูอาการแค่สิบสี่วัน แล้วค่อยเจอกัน น้องขอให้ชัวร์*

(Eye & Ear Records, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำซ้ำ “คิด ๆ ๆ คิด ๆ ๆ ” และ “ตอนนี้ ๆ ๆ นี้ ๆ ” ในบริบทนี้เป็นการใช้คำซ้ำเพื่อขยายคำกริยาและคำวิเศษณ์ ทำให้เกิดเป็นจังหวะของบทเพลง เกิดความเพลิดเพลินและสนุกสนาน

**1.6 คำซ้อน**

คำซ้อน หมายถึง คำที่ประกอบด้วยคำที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียง หรือตรงข้ามกัน ดังที่ นววรรณ พันธุเมธา (2533, หน้า 272) คำซ้อนที่พบในบทเพลงมี 2 ชนิด คือ คำซ้อนเพื่อความหมาย และคำซ้อนเพื่อเสียง

ตัวอย่าง

*คุณรู้อยู่แล้วว่าเรื่องมันเป็นยังไง*
*ถ้าคุณอยู่บ้านนะผมว่ามันไม่เท่าไหร่*
*คุณลองมองดิ คนติดเป็นกองอีก*
*หน้ากาก เจล ยา ผมจะไปหาที่ไหน*
*อยากให้ทุกคนล้างมือประจำแบบนี้*
*หากคุณไอ หรือ จาม หาอะไรมาปิดที*
*ไม่เห็นจะเป็นอะไรเลย ถ้าเสี่ยงก็แค่ไปกักตัว*
*อยู่ที่บ้านให้สุขสบาย อย่าให้เชื้อมัน**แพร่กระจาย***

(Mindset Mob, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำซ้อน “แพร่กระจาย” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 803) ได้ให้ความหมายคำว่า แพร่ หมายถึง กระจายออกไป, แผ่ออกไป ส่วนคำว่า กระจาย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 24) ได้ให้ความหมาย กระจาย หมายถึง ทำให้แพร่หรือแตกแยกออกจากกันไปในที่ต่าง ๆ จากตัวอย่าง คำว่า แพร่ และ กระจายมีความหมายเหมือนกัน เป็นการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย เพื่อบอกวิธีการปฏิบัติตัวไม่ให้เชื้อโควิด-19 แพร่กระจายออกไป

**1.7 คำสมญานาม**

สมญานาม หมายถึง ชื่อที่ตั้งให้เพื่อใช้เรียกหรืออ้างถึงบุคคลนั้น ๆ โดยไม่ใช้ชื่อจริงในการเรียก ทั้งนี้การตั้งสมญานามจะตั้งจากบุคลิกลักษณะของบุคคลนั้น ๆ รวมทั้งสมญานามที่ตั้งยังแฝงทัศนคติของผู้ตั้งที่มีต่อบุคคลที่มีต่อบุคคลที่ได้รับการตั้งสมญานามด้วย (วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ, 2559 หน้า 42) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

*ไม่เห็นแก่ตัวในภาวะที่คับขัน ข้ามโรคร้ายไปด้วยกันสามัคคีพี่น้องไทย*
*ฝันร้ายจะมลายไปด้วยเราคนไทยร่วมกันฝ่าฟัน*
*ขอส่งแรงใจให้คุณหมอพยาบาล*
***มดงานนิรนาม****ด้วยเสียงปรบมือ*

(Carabao Official, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำสมญานาม “มดงานนิรนาม” เป็นการใช้คำสมญานามจากลักษณะเด่นด้านหน้าที่การงานของบุคลากรด่านหน้า ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ที่ทำงานหนัก อุทิศตน เสียสละต่อการรักษาผู้ป่วยโรคโควิด-19 ในช่วงแรกที่ยังไม่มีวัคซีนและคนยังไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เราจะพบเห็นข่าวตามสื่อมวลชนทั่วไปว่า มีคนเสียชีวิตจากโรคโควิด-19 เป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการลดการเสียชีวิต และเสี่ยงต่อการระบาดของโรคโควิด-19 บุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ พยาบาล จึงทำงานอย่างหนัก สมญานามที่ได้รับนั้นมาจากตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นเปรียบเสมือนเป็นมดที่ขยันทำงานที่ทั้งหนักและเสี่ยงภัยในการช่วยเหลือประชาชนให้ปลอดภัยโดยที่ไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

**1.8 คำตัดสั้น**

กำชัย ทองหล่อ (2543, หน้า 122-124) กล่าวว่า การตัดคำ หมายถึง การตัดหรือลดรูปของคำให้เหลือน้อยลงกว่าคำเดิม เพื่อให้พยางค์สั้นเข้า วิธีตัดคำนี้เกิดจากกวีผู้ร้อยกรองบทประพันธ์ เมื่อคำใดมีพยางค์มากเกินไปหรือยาวเกินกว่าลักษณะบังคับที่วางไว้ในกฎ จึงหาวิธีลดพยางค์ของคำให้เหลือน้อยพอจะบรรจุลงได้ แต่ในเวลาเดียวกันก็ให้คำที่ลดพยางค์แล้วยังมีความหมายเท่าเดิมหรือความหมายเพี้ยนไปจากคำเดิมบ้าง ก็ยังแสดงเค้าของคำเดิมอยู่

ตัวอย่าง

*ตั้งใจจะไปหาเธอที่****มหาลัย***
*ไปมองแก้มแดงที่สดใสเกินใคร*
*แต่ในวันนี้เธอสวมหน้ากากอนามัย*
*อดเห็นแก้มเธอ ก็เพราะไวรัสตัวร้าย*

(Eye & Ear Records, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำตัดสั้น “มหาลัย” มาจากคำว่า มหาวิทยาลัย การใช้คำตัดสั้นข้างต้นเป็นภาษาพูดใช้ไม่เต็มรูปแบบแต่ก็สามารถสื่อความหมายได้แจ้งชัด นิยมใช้กันมากเพราะทำให้

พยางค์สั้นพูดได้ง่ายและรวดเร็ว แต่ยังคงความหมายเท่าคำเดิมและยังสามารถสื่อความหมายในบทเพลงได้ ผู้ฟังจึงสามารถเข้าใจถึงเนื้อหาของบทเพลงได้

**1.9 คำต่ำ คำหยาบ**

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 497) กล่าวว่า ต่ำ หมายถึง ตรงข้ามกับสูง มีระดับด้วยหรือน้อยกว่าปกติ ส่วนคำว่า หยาบ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 1308) กล่าวว่า หยาบ หมายถึง ไม่ละเอียด ไม่สุภาพ ไม่เรียบร้อย สาก ๆ หยาบคาย ส่วนกุลชาติ ศรีโพธิ์ (2548) กล่าวว่า คำด่าเป็นประเภทหนึ่งของคำหยาบที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้ฟัง

กล่าวโดยสรุป คำต่ำ คำหยาบ หมายถึง ไม่ละเอียด ไม่สุภาพ ไม่เรียบร้อย หยาบคาย

ตัวอย่าง

*สะใจยัง **มึง**สะใจกันพอหรือยัง*
*ถ้ายังไม่พอให้เดินออกไปดมฝุ่น PM ไม่เสียตังค์*
*โรคมากก็งานหมด **กำขี้ไม่ได้ก็กำตด***
*พ่อค้าแม่ค้าก็หัวหด ไหนรัฐบาลอ่ะหายหมด*

(GRACEKANKLAO OFFICIAL, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำต่ำ คำหยาบ คือคำว่า “มึง” “กำขี้ไม่ได้ก็กำตด” เป็นภาษาระดับกันเองใช้เปรียบเปรยจากการกำขี้นั้นยังจับต้องได้ แต่ตดนั้นไม่สามารถจับต้องได้ ผู้ประพันธ์บทเพลงต้องการสื่อถึงการเลือกสิ่งที่มีมูลค่าหรือคุณค่าน้อยกว่าแต่ว่าได้แน่ ๆ ดีกว่าไม่ได้อะไรเลย นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงสภาพสังคมที่เกิดขึ้นในขณะนั้นจากบทเพลงได้ด้วย

**1.10 คำอักษรย่อ**

คำอักษรย่อ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 940) กล่าวว่า ย่อ หมายถึง ยอบลง ลดให้สั้นหรือเล็กลง ทำให้ยุบเข้าไป ทำให้จมลึกเข้าไป

กล่าวโดยสรุป คำอักษรย่อ หมายถึง เป็นการนำอักษรบางตัวในคำหนึ่ง ๆ ใช้เรียกแทนคำเต็ม โดยมากจะเป็นพยัญชนะอาจใส่จุดหรือไม่ใส่จุดด้านหลังอักษรนั้น ๆ นิยมนำอักษรต้นพยางค์ แต่บางครั้งก็มีการใช้อักษรท้ายพยางค์ บางครั้งอักษรย่อก็สามารถอ่านได้เป็นพยางค์ใหม่ พบเห็นอีกในลักษณะหนึ่งแบบไม่เป็นทางการ

ตัวอย่าง

*ตกงาน ต่อบ้าน เลี้ยงไก่ เงินลงทะเบียนไว้ก็บ่ได้คืดต่อ*
*ซุมนุมกันว่าผิด **พรบ**. จังแม่นยากนำโรคติดต่อ*
*หมอลำกะหมอลำโควิด หมอลำกะหมอลำโควิด*

*มันละเซ็งชีวิตช่วงวิกฤตแท้น้อ*
*อย่าว่าซั่นว่าซี่ดอกครับหัวหน้าบอย มากู้จักสองล้านแหน่ครับ*
*ทางนี้ก็สิถามขายนาให้ลูกพี่หนึ่งทิวาอยู่*
*เว้าไปอีกนี่ละกะดาย จักสิให้ข่อยอาเงินได๋มาซื้อ*
*ตั้งแต่เจ้าภาพโทรทวงเงินมัดจำอยู่สุมื้อข่อยกะบ่สวง*

(หมอลำใจเกินร้อยofficial, 2564)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำอักษรย่อ “พรบ.” หมายถึง พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 เป็นการประกาศใช้ควบคุมโรคระบาดทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรให้อยู่ภายใต้การบังคับใช้เพื่อไม่ให้โรคระบาดดังกล่าวเป็นสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย จึงมีมาตรการเพื่อควบคุมไม่ให้โรคระบาดออกไปในวงกว้าง จากเนื้อเพลงจะเห็นว่ามีการเกิดอาการหมดความสนุก น่าเบื่อ เหนื่อย จากวิกฤตของโรคระบาด เพราะไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติต้องอยู่ภายใต้การควบคุมจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

**1.11 คำอุทาน**

คำอุทาน ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 1384) กล่าวว่า หมายถึง เสียงหรือคำที่เปล่งออกมาเวลาตกใจ ดีใจ เสียใจ ในไวยากรณ์เรียกคำหรือเสียงที่เปล่งออกมาเช่นนั้นว่า คำอุทาน

กล่าวโดยสรุป คำอุทาน หมายถึง คำที่เปล่งออกมาโดยไม่คำนึงถึงความหมาย แต่เน้นที่การแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูด จากการวิเคราะห์พบการใช้คำอุทานบอกอาการ เป็นคำที่เปล่งออกมาเพื่อให้รู้อาการต่าง ๆ ของผู้พูด เช่น อาการตกใจ อาการประหลาดใจ เป็นต้น

ตัวอย่าง

*อยู่แบบสบาย ๆ ยังไงก็คงไม่แก่ตาย*
*อดงานอดเที่ยว พักผ่อนอยู่บ้าน*
*แล้วอีกสักพักก็คงอดตายมึงไอหรอ*
*ลูกหลาวควรหยุด เอาเวลาไปหาหมออะ*
***ว้าย** ไม่ได้หรอ อ๋อค่าตรวจแพง*
*งั้นก็ใส่แมสก์และก็กลับไปกักตัวนะ*

(GRACEKANKLAO OFFICIAL, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้คำอุทาน “ว้าย” หมายถึง คำที่เปล่งออกมาแสดงอาการกลัวตกใจ เป็นคำอุทานใช้เมื่ออาการตกใจ หรือ ไม่ชอบใจ การนำคำว่า “ว้าย” มาประกอบในบทเพลงนี้เป็นการช่วย

เสริมเนื้อหาที่ต้องการจะตั้งคำถามที่มีการตอบคำถามของตัวเองคือการเอาเวลาไปหาหมอไม่ได้หรอ และคำตอบคือคำอุทานว่า “อ๋อ” หมายถึง เข้าใจแล้ว ค้นพบแล้ว เห็นแล้ว เนื่องจากค่าตรวจโรคโควิด-19 แพง

**2. การใช้โวหารภาพพจน์**

โวหารภาพพจน์ เป็นศิลปะการประพันธ์ที่มีการเลือกสรรถ้อยคำที่จะทำให้ผู้อ่าน เกิดจินตนาการตามที่ผู้ประพันธ์ต้องการ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2542, หน้า 167) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการใช้โวหารไว้ว่า การใช้โวหาร คือการใช้ชั้นเชิงในการแต่งให้มีรสของถ้อยคำลึกซึ้งประทับใจ มุ่งความรู้สึกด้านอารมณ์เป็นสำคัญมากกว่าข้อเท็จจริง และภาพพจน์ หมายถึง การกล่าวด้วยโวหารมิใช่เป็นการเล่าอย่างตรงไปตรงมา ดังนั้นโวหารภาพพจน์ จึงเป็นการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง มีจุดประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด เร้าอารมณ์ผู้อ่าน เมื่อนำโวหารภาพพจน์มาประกอบในบทเพลงทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม สามารถเข้าใจความหมายของบทเพลงได้อย่างลึกซึ้ง จากการวิเคราะห์บทเพลงพบโวหารภาพพจน์ลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

**2.1 อุปมา**

วราภรณ์ บำรุงกุล (2537, หน้า 335) กล่าวว่า อุปมา หมายถึง การเปรียบเทียบเพื่อทำให้เห็นภาพหรือเกิดความรู้สึกชัดเจน ดังนั้น อุปมา จึงต้องมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการอธิบายหรือเชื่อมโยงความคิด โดยนำคำมาช่วย เช่น เหมือน ดั่ง ราวกับ เป็นต้น จากการวิเคราะห์บทเพลงพบว่ามีการใช้ภาพพจน์อุปมาเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ

ตัวอย่าง

*ขอมอบดอกไม้ในสวน นี้เพื่อมวลประชา*
*จะอยู่แห่งไหนจะใกล้จะไกล จนสุดขอบฟ้า*
***ขอมอบความหวังดั่งดอกไม้ผลิ*** *สดไสวอาณา*
*เป็นกำลังใจให้คุณ เป็นกำลังใจให้เธอ เป็นสิ่งเสนอให้มา*

(i am, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้อุปมา “ขอมอบความหวังดั่งดอกไม้ผลิ” ในบทเพลงข้างต้นเป็นการเปรียบเทียบความหวังเป็นเหมือนดอกไม้ผลิบาน ว่าเหมือนกับการที่ดอกไม้ผลิบานเป็นเหมือนสัญญาณของความสดใส การมีความหวัง การเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน

**2.2 อุปลักษณ์**

วราภรณ์ บำรุงกุล (2537, หน้า 335) เสนอว่า อุปลักษณ์ เป็นการเปรียบเทียบที่ลึกซึ้งกว่าอุปมา เพราะเป็นการนำอาการของสิ่งหนึ่งไปใช้กับสิ่งหนึ่งที่ไม่เหมือนกันเลย เพื่อชักจูงความคิดให้มองสิ่งสองสิ่งนั้นว่ามีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน มักจะใช้คำว่า เป็น คือ มาเชื่อมในเนื้อหาบทเพลง จากการวิเคราะห์พบการใช้อุปลักษณ์

ตัวอย่าง

***เธอคือแสงเดียว ที่ยังสว่าง***
*อยู่ในหัวใจ เธอทำให้ฉันยังคงหายใจ*
*ในค่ำคืนที่ช่างมืดมน งดงามได้เพราะมีเธอ*

(HolyFox Records, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้อุปลักษณ์ “เธอคือแสงเดียว ที่ยังสว่าง” เป็นการเปรียบบุคลากรทางการแพทย์ว่าเป็นเหมือนแสงสว่างที่ช่วยเหลือชีวิตให้ยังคงหายใจ ในวันที่แย่กลับงดงามได้เพราะมีบุคลากรทางการแพทย์

**2.3 อติพจน์**

อติพจน์ หมายถึง ภาพพจน์เปรียบเทียบให้เกินความจริง ดังที่ นววรรณ พันธุเมธา (2533, หน้า 351) จากการวิเคราะห์บทเพลงพบการใช้ภาพพจน์อติพจน์ เพื่อสร้างจินตภาพสื่อถึงสิ่งต่าง ๆ

ตัวอย่าง

***สะท้านสะเทือนเหมือนโลกแตกร้าว***
*โควิด-19 เจ้าไวรัสเชื้อร้าย*
*มาคร่าชีวิต สุดคิดต่อต้านทำลาย*
***โลกต้องร้อนเป็นไฟ*** *ผู้คนล้มตายโศกศัลย์*

(Yingyong 24, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้อติพจน์ “สะท้านสะเทือนเหมือนโลกแตกร้าว” เป็นการกล่าวเกินจริงเปรียบเชื้อไวรัสโควิด-19 ร้ายแรงจนทำให้สูญเสียผู้คนสะท้านสะเทือนไปทั่วโลกเหมือนโลกจะแตกร้าว และ “โลกต้องร้อนเป็นไฟ” เป็นการกล่าวเกินจริง ใช้สื่ออารมณ์ความเจ็บปวดแสนความสาหัสจากเหตุการณ์ผู้คนล้มตายมากมายเป็นความรู้สึกที่เศร้าโศก

**3. การใช้สำนวน**

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2546, หน้า 1187) กล่าวว่า สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงโวหาร บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร บทเพลงจะเกิดความไพเราะ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ตามความรู้สึกของผู้ประพันธ์บทเพลง ผู้ประพันธ์จะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำ รวมไปถึงการใช้สำนวนต่าง ๆ ในการนำมาใช้ จากการวิเคราะห์พบการใช้สำนวนใหม่โดยเปลี่ยนแปลงจากสำนวนเดิม

ตัวอย่าง

*สะใจยัง มึงสะใจกันพอหรือยัง*
*ถ้ายังไม่พอให้เดินออกไปดมฝุ่น PM ไม่เสียตังค์*
*โรคมากก็งานหมด* ***กำขี้ไม่ได้ก็กำตด***
*พ่อค้าแม่ค้าก็หัวหด ไหนรัฐบาลอ่ะหายหมด*

(GRACEKANKLAOOFFICIAL, 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พบการใช้สำนวน “กำขี้ไม่ได้ก็กำตด” มาจากสำนวน กำขี้ดีกว่ากำตด ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556, หน้า120) กล่าวว่า กำขี้ดีกว่ากำตด หมายถึง ได้บ้างดีกว่าไม่ได้อะไรเลย เป็นการใช้สำนวนใหม่ โดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิมเพื่อนำสำนวนเดิมมาดัดแปลงให้เข้ากับบริบทในเนื้อหาของบทเพลง กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่ากลวิธีทางภาษาในการสร้างชุดความรู้เรื่องโควิด-19 ผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) ในประเด็น ดังต่อไปนี้ 4.1 การใช้คำ ได้แก่ คำเฉพาะวงการ คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ คำภาษาถิ่น คำสแลง คำซ้ำ คำซ้อน คำสมญานาม คำตัดสั้น คำต่ำ คำหยาบ คำอักษรย่อ คำอุทาน 4.2 การใช้โวหารภาพพจน์ ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ และ 4.3 การใช้สำนวน

**สรุปผลและอภิปรายผล**

การศึกษาเรื่องกลวิธีทางภาษาผ่านบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID19) พบว่ามีดังต่อไปนี้ 1. การใช้คำ ได้แก่ คำเฉพาะวงการ คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ คำภาษาถิ่น คำสแลง คำซ้ำ คำซ้อน คำสมญานาม คำตัดสั้น คำต่ำ คำหยาบ คำอักษรย่อ คำอุทาน 2. การใช้โวหารภาพพจน์ ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ และ 3. การใช้สำนวน สอดคล้องกับ พรทิพย์ ฉายกี่ และจันทนา แก้ววิเชียร (2561) วิจัยเรื่อง แนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งที่แต่งโดยสลา คุณวุฒิที่แต่งระหว่างปี พ.ศ. 2541-2553 พบว่ามีการเล่นคำ ซ้ำความ ซ้ำคำ การหลากคำ นามนัย อุปลักษณ์บุคลาธิษฐาน ปฏิปุจฉา และสอดคล้องกับอติพจน์ และรุ่งรัตน์ ทองสกุล (2564) ศึกษาเรื่อง การสื่อความหมายและกลวิธีการใช้ภาษาในเพลงเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 ได้แก่ ปฏิปุจฉา อติพจน์ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน ปฏิภาคพจน์ และนามนัย ซึ่งในงานวิจัยนี้มีความแตกต่างเพิ่มเติมคือ มีการค้นพบว่าในบทเพลงช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีการใช้คำเฉพาะวงการ คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ คำภาษาถิ่น คำสแลง คำซ้ำ คำซ้อน คำสมญานาม คำตัดสั้น คำต่ำ คำหยาบ อักษรย่อและคำอุทาน ทำให้เห็นภาพสะท้อนทางสังคมผ่านภาษาในการบันทึกปรากฏการณ์ทางสังคมในช่วงขณะระยะเวลานั้น

## เอกสารอ้างอิง


กำชัย ทองหล่อ. (2543). ***หลักภาษาไทย*** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

กุลชาติ ศรีโพธิ์. (2548). ***การสื่อสารผ่านการแปลคำสบถและคำหยาบในภาพยนตร์ต่างประเทศ*** (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2542). ***ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดีไทย*** (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เธียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2544). **พจนานุกรมไทย ฉบับใหม่**. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.

นววรรณ พันธุเมธา. (2533). ***เอกสารประกอบคำสอน หลักการใช้ภาษาในการสื่อสาร***. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พรทิพย์ ฉายกี่, และ จันทนา แก้ววิเชียร. (2561). วิเคราะห์แนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งที่แต่งโดยสลา คุณวุฒิ. ***วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร***, 20(1), 87-96.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). ***พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2554***. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.

รุ่งรัตน์ ทองสกุล. (2564). การสื่อความหมายและกลวิธีการใช้ภาษาในเพลงเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19. ***วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี***, 10(2), 57-76.

วราภรณ์ บำรุงกุล. (2537). ***ร้อยกรอง*** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.

วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ. (2559). หยิกแกมหยอก: สมญานามดาราไทยกับการเล่นทางภาษาของสื่อมวลชน ***วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์***, 38(1), 41-55. สืบค้น 27 กรกฎาคม 2567, จาก https://ejournals.swu.ac.th/index.php/hm/article/view/7551

สันติ ทิพนา. (2560). วาทกรรมการสร้างสรรค์ในบทเพลง 7 สิงหา ประชามติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.). ***วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์***, 4(1), 103-117.

สุดารัตน์ พรมสีใหม่. (ม.ป.ป.). ดนตรีนั้นคือชีวิต เมื่อชาวโลกสร้างเพลงเกี่ยวกับโควิด-19 จนเป็นกระแส pandemic pop. ***a day***. สืบค้น 4 สิงหาคม 2563, จาก http://adaymagazine.com/covid-music

สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ. (2551). ***การศึกษาภาษาถิ่น: ภาษาตระกูลไท***. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

หมอลำใจเกินร้อยofficial. [@record5413]. (2564, 31 มีนาคม). ***เพลงหมอลำโควิด-รวมศิลปินหมอลำ*** [วิดีโอ]. สืบค้น 1 เมษายน 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=CYXyLum8a-I

Carabao Official. [@carabaoofficial]. (2563, 19 มีนาคม). ***แอ๊ด คาราบาว - รวมใจไทยข้ามโควิด-19 [Official Audio]*** [วิดีโอ]. สืบค้น 30 มีนาคม 2564. จาก https://www.youtube.com/watch?v=7jkvmq-RZvE

Eye & Ear Records. [@eyeearrecords113]. (2563, 5 มีนาคม). ***เพลง โคโรน่า มาทำไม - เอิร์น เอ้ เมเม่ บิล (COVID-19)*** [วิดีโอ]. สืบค้น 30 มีนาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=flO_-zjl07E

GRACEKANKLAO OFFICIAL. [@gracekanklaoofficial]. (2563, 22 มีนาคม). ***พักก่อน COVID 19 By Grace Kanklao*** [วิดีโอ]. สืบค้น 30 มีนาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=LXeveVU1FBk

HolyFox Records. [@HolyfoxRecords]. (2563, 17 เมษายน). ***WANYAi แว่นใหญ่ - แสงเดียว | Gleaming Light [Offical Lyrics Video]*** [วิดีโอ]. สืบค้น 1 เมษายน 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=2tEbW-Pbkqo

i am. [@iammusiclabel]. (2563, 27 มีนาคม). ***ดอกไม้ให้คุณ (为世界献花) - โฟกัส กิตติคุณ x อิงค์ ซิสา 朗嘎拉姆 [Official MV]*** [วิดีโอ]. สืบค้น 30 มีนาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=xoiqvavt9Nw

Mindset Mob. [@MindsetMob]. (2563, 27 มีนาคม). ***WIP WUP (Covid-19) - POKMINDSET x DeejayB x Confuse [Official MV]*** [วิดีโอ]. สืบค้น 30 มีนาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=Y07vhj3H5FE

Policetv UCI MEDIA. [@PolicetvUCIMEDIA]. (2563ก, 16 พฤษภาคม). ***【MusicVideo】เพลงฉ่อย ร่วมใจต้านภัย COVID-19 - ร.ต.อ.หญิงนิสากร จิตถนอม*** [วิดีโอ]. สืบค้น 31 พฤษภาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=_7p5Yv7Fp_c

Policetv UCI MEDIA. [@PolicetvUCIMEDIA]. (2563ข, 16 พฤษภาคม). ***【MusicVideo】ลำเพลินอยู่เฮือนหยุดเชื้อเพื่อชาติ - ส.ต.ท.หญิง อนุสรา ดีชัยชนะ*** [วิดีโอ]. สืบค้น 31 พฤษภาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=3e9Po0jKfjg

WorkpointOfficial. [@WorkpointOfficial]. (2563, 6 เมษายน). ***เว้นระยะ | THE RAPPER 2020 CIVIL WAR*** [วิดีโอ]. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=2H2b0bLVVA0

Yingyong 24. [@Yingyong24v2]. (2563, 21 มีนาคม). ***ห่วงเธอเจอโควิด-19 - ยิ่งยง ยอดบัวงาม*** [วิดีโอ]. สืบค้น 30 มีนาคม 2564, จาก https://www.youtube.com/watch?v=RNeiTIK19G0